

Пәні бойынша оқыту
бағдарламасының (Syllabus)
титулдық парағы

Нысан
ПМУ ҰС Н 7.18.3/37

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі

С. Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университеті

Қаржы-экономикалық факультеті

(факультет атауы)

«Мемлекеттік және жергілікті басқару» кафедрасы

(кафедра атауы)

050510 «Мемлекеттік және жергілікті басқару», мамандығының
студенттеріне арналған «Мемлекетті басқару теориясы»

ПӘНІ БОЙЫНША ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ **(Syllabus)**

Павлодар

Пәні бойынша оқыту
бағдарламасын
(Syllabus) бекіту
парағы

Нысан
ПМУ ҰСН 7.18.3/38

БЕКІТЕМІН

ҚЭФ деканы

_____ Т.Я.Эрназаров
(қолы)

20__ж.

«__» _____

Құрастырушы: аға оқытушы Кенжетаева Г.К. _____

«Мемлекеттік және жергілікті басқару» кафедрасы
(кафедра атауы)

050510 «Мемлекеттік және жергілікті басқару» мамандығының
сырттай оқу нысанындағы студенттеріне арналған
«Мемлекетті басқару теориясы» пәні бойынша

пәні бойынша оқыту бағдарламасы (Syllabus)

Бағдарлама «__» _____ 20__ж. бекітілген жұмыс оқу бағдарламасының
негізінде әзірленген.

200__ж. «__» _____ кафедра отырысында ұсынылған №____
хаттама.

Кафедра меңгерушісі _____ Г.Р.Байтаева 20__ж. «__» _____
(қолы)

Факультет _____ оқу-әдістемелік _____ кеңесімен
құпталған _____ 200__ж. «__» _____ №____ хаттама
ОӘК төрайымы _____ А.Б. Темиргалиева 20__ж.
«__» _____

Оқытушылар туралы мәліметтер

Кенжетаева Г.К., «Мемлекеттік және жергілікті басқару» кафедрасының аға оқытушысы (дәріс және практика сабақтары).

Қабылдау сағаттары: консультация кестесіне сәйкес (каб А-524).

Семестр	Кредиттер саны	Аудиториялық сабақтар бойынша сағаттар саны						Студенттердің өздік жұмысының сағаттар саны		Бақылау түрі
		барлығы	Дәріс	практика	Лаб.	студиялық	жеке	Барлығы	ОСӨЖ	
5	2	18	12	6				117	18	Емтихан
Барлығы		135								

Пән туралы мәліметтер:

Пәннің жалпы еңбек көлемі 135 сағат, сонын ішінде пәнді зерделеуде 18 сағаты аудиторияда болатын сабақтарға, ал 117 сағаты студенттердің өздік жұмыстарына арналған. Аудиториялық сабақтарды пән бойынша бөлу календарлық жоспарда көрсетілген.

Пререквизиттер

Пәнді оқу келесі пәндерді оқу барысында алынған білімдерге негізделеді:

- «Экономиканы мемлекетті реттеу»;
- «Экономикалық теория»;
- «Макроэкономика»;
- «Микроэкономика»;
- «Мемлекеттік теория және құқық»;
- «Құқық негізі»

Пәннің қысқаша сипаттамасы: «Мемлекеттік басқару теориясы» пәнді оқытуының негізгі мақсаты бұл студенттердің мемлекеттік басқару саласындағы білімдерін тереңдету. Пәнді оқу студенттерге мемлекеттің экономикасын басқарудың мәні, әдістемесі, қағидалары, әдістері және механизмі және әлеуметтік саланың дамуы туралы білімдерді игеруге мүмкіндік береді. Нарықтық қатынастар саласының біртіндеп кеңейуі болып жатқан институтционалды мінезге ие өзгерістердің динамикалығы мемлекеттік басқарудың жүйесін және стилін үнемі жетілдіруін және оның тиімділігін жоғарлатуын қажет етеді. Сондықтан қарастырылып жатқан курсты экономикалық трансформация және мемлекеттік құрылыс кезеңінде Қазақстанға сай ерекшеліктерді есепке алып оқуға үлкен назар аударылады.

Пәннің міндеттері:

- пән бойынша негізгі ұғымдар мен категориялар;

- мемлекеттік басқарудың мақсаттарын, кезеңдерін, құрамдарын, объектілерін;
- мемлекеттік басқару бойынша негізгі заңдылық және нормативтік актілерін;
- мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесін;
- нарық экономикасы жағдайында мемлекеттің қызметтері мен рөлі;
- басқару түрпішімдері және мемлекеттік құрылым бойынша мемлекеттің типологиясын;
- мемлекеттік басқарудың теоретикалық-әдістемелік негіздерін;
- мемлекеттік басқарудың ұйымдастырушылық негіздерін;
- мемлекеттік басқарудың құқықтық реттелуін;
- мемлекеттік басқарудың ақпаратпен қамтылуын;
- мемлекеттік басқару қызметін және оның интеллектуальдық потенциялын;
- басқару қызметінің стилін.

Пәнді оқу нәтижесінде студенттер білуге тиісті:

- мемлекетті басқарудың мақсаттарын, мәнін, объектілерін, кезеңдерін;
- мемлекетті басқарудың мәселелері бойынша заңнамалық және нормативтік актілерін;
- көшпелі экономиканың негізгі заңдылықтарын;
- мемлекеттік басқаруды ұйымдастырушылық негіздерін;
- мемлекеттік басқару жүйесін қалыптасыруының негізгі қағидаларын;
- мемлекеттік басқару органдарының құрылымын;
- мемлекеттік басқару органдарының қызметін ұйымдастыру қағидалары;
- мемлекеттік басқарудың заңдылығын;
- мемлекеттік басқарудың механизмін;
- мемлекеттік саясатты жүзеге асыру әдістерін.

Пәнді оқыту нәтижесінде студент келесіні жасай алады:

- тәжірибелік қызыметінде теоретикалық білімін қолдана алуды;
- мемлекеттік және жергілікті деңгейде бағдарламаларды мемлекеттік жоспарларды жасау;
- Мемлекеттік басқаруды шет ел тәжірибесін Қазақстан жағдайында қолдана алуды.

ӘДЕБИЕТ

Негізгі

1. Закон Республики Казахстан "О государственной службе" от 23 июля 1999 года. – Алматы: Жеты Жаргы, 1999г.
2. Закон РК от 2 июля 1998 г. N 267-1 "О борьбе с коррупцией" (с изменениями, внесенными в соответствии с Законами РК от 23.07.1999 г. N 454-I; от 28.04.2000 г. N46-II).
3. Конституция Республики Казахстан от 30 августа 1995г.

4. Атаманчук Г.В. Обеспечение рациональности государственного управления. - Москва: Юридическая литература, 1990г.
5. Атаманчук Г.В. Управление: социальная ценность и эффективность. - Москва: РАГС, 1995г.
6. Атаманчук Г.В. Теория государственного управления. - Москва: Юридическая литература, 1997г.
7. Атаманчук Г.В. Государственное управление: организационно-функциональные вопросы. - Москва, 2000г.
8. Батчикова С.А., Глазева С.Ю. Эффективность государственного управления. - Москва, 1998г.
9. Блейк Р., Моутон Д. Научные методы управления.- Киев, 1990г.
10. Грищенко В.И., Демидова А.Г., Петров А.Н. Теоретические основы прогнозирования и планирования. - СПб., 1995г. - ч. 1,2.
11. Гончаров В.В. В поисках совершенства управления: руководство для высшего управленческого персонала в 2-х томах (3 дополненное издание). - Москва: МНИИПУ, 1998г.
12. Зеркин Д.П., Игнатов В.Г. Основы теории государственного управления. Курс лекций «МарТ». - Ростов на Дону, 2000г.
13. Курашвили Б.П. Очерк теории государственного управления. - Москва, 1987г.
14. Казахстан: этапы государственности. Конституционные акты. - Алматы, 1997г.
15. Оболонский А.В. Человек и государственное управление. - Москва, 1987г.
16. Общая теория управления. - Москва, 1994г.
17. Сафаров Р.А. Общественное мнение и государственное управление. - Москва, 1975г.
18. Сиренко В.Ф. Проблема интереса в государственном управлении. - Киев, 1980г.
19. Теория и практика государственного регулирования на переломных этапах экономического развития. - Москва: ИМЭМОРАН., 1993г.
20. Управленческие процедуры. - Москва, 1988г.
21. Шепель В.М. Управленческая этика. - Москва, 1989г.
22. Яковлев Д.С. Аппарат управления: принципы организации. - Москва, 1975г.

Қосымша

- 23 Стратегия развития Республики Казахстан до 2030г.
- 24 Конституция РК, Конституционные законы РК о Президенте, Парламенте и статусе его депутатов, Правительстве, республиканском референдуме, выборах. -Алматы: Жеты жаргы, 1999г.
- 25 Конституционный закон Республики Казахстан о выборах в Республике Казахстан. - Алматы: Жеты жаргы, 1999г.

26 Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000-2002 жж. арналған іс-қимыл бағдарламасы. Президенттің 2000ж. 17 ақпандағы № 344 Жарлығына қосымша. Қазақстан Республикасы Президенті мен Қазақстан Республикасы Үкіметінің актілері жинағы. -2000ж., - № 8, - 3-53б.

27 Қазақстанның 2030 жылға дейінгі Даму стратегиясын одан әрі іске асыру жөніндегі шаралар туралы. 2000ж. 17 ақпандағы № 344 Жарлығы. Қазақстан Республикасының Президенті мен Қазақстан Республикасы Үкіметінің актілері жинағы. - 2000ж. -№8. - 2б.

28 Атаманчук Г.В. Культура решений менеджмента. - Москва: РАГС, 1995г.

29 Атаманчук Г.В. Новое государство: поиски, иллюзии, возможности. - Москва: Славянский диалог, 1996г.

30 Ашитов З.О., Ашитов Б.З. Егемен Қазақстан құқы. - Алматы: Жеті Жарғы, 1997 г.

31 Бакунин М.А. Государственность и анархия.- Москва, 1989г.

32 Бачигло И.Л. Организация советского государственного управления. - Москва, 1984г.

33 Нурпеисов Е.Қ., Котов А.К. Қазақстан мемлекеті: хандық биліктен президенттік республикаға дейін. Оқу құралы. - Алматы: Жеті Жарғы, 1996 ж.

34 Мосейкин Ю.Н. Стратегическое планирование. - Москва, 1985г.

35 Пегрова В.Ф. Демократизация посттоталитарного мира: история и современность. - Алматы: Атамұра, 1999г.

36 Порфирьев Б.Н. Государственное управление в чрезвычайных ситуациях. - Москва, 1991г.

37 Психологические аспекты управления. - Москва, 1984г.

38 Сапарғалиев Ф., Ибраева А. Мемлекеттік және құқық теориясы. - Алматы: Жеті Жарғы, 1998 ж.

39 Старосьцьяк Е. Элементы науки управления. - Москва, 1965г.

40 Стратегическое планирование и управление /под ред. А.И.Петрова. - СПб., 1997г.

41 Сурия Пракаш Синха. Құқық философиясы: қысқаша шолу

— Алматы: Ғылым, 1999ж.

42 Табанов С. Заңдарды жүйелеудің теориясы, тарихы және тәжірибесі. - Алматы: Жеті Жарғы, 1996 ж.

43 Табанов С.А. Совершенствование законодательства: теория и опыт РК. - Алматы: Жеті жарғы, 1999г.

44 Тихомиров Л.А. Монархическая государственность. - СПб., 1992г.

45 Атаманчук Г.В. Как найти формулу разделения областей?// Российские вести. -1992г. -11 ноября.

46 Атаманчук В.Г'. Современная концепция государственного управления Россией // Государственное управление: проблемы теории, истории, практики преподавания. - Ростов -на-Дону. -1993г.

47 Атаманчук В.Г. Государственное управление: рациональность и эффективность его в период структурных перемен // Ракурс. Управление: теория, практика, поиск. – Минск. -1993г.

48 Байгельдинов Е. Теоретические основы устойчивого развития //Евразийское сообщество. - 2000г., - №2. - с.114-121.

49 Есентугелов А. Итоги реформ и состояние экономики: успех и ошибки, просчеты и их причины // Аль –Пари. - 1999г. - № 4-5. - с.27-30.

50 Жиленко Г. Экономика РК в годы реформирования // Экономика и статистика. - 2000г. - №1. - с.117-124.

51 Козбаненко В. Формы и методы государственного управления // Проблемы теории и практики управления. -2000г. -№2. -с.46-49.

52 Кубаев К. Экономическая модель эффективного государства // Транзитная экономика. - 2001г. -№4. - с .49-58.

53 Қадырбекова А., Раисова Г. Мемлекеттік қызметші: оқыту, жетілдіру жүйесі // Ақиқат. - 2000ж. - №5. - 48-53б.

54 Мұқашев Ж. Мемлекеттік басқару органдарын жетілдіру -уақыт талабы // Қаржы-қаражат. -1996ж. - № 3. - 3-4 б.

55 Найманбаев С. Мемлекеттік басқару: маңызы, ерекшеліктері // Ақиқат. - 2000ж. - №5. - 48-53б.

56 Нұрғисаев С. Мемлекеттік басқарудың кәсібилігі бағытында // Қазақстан жоғарғы мектебі. -2000ж. - №3. - 51-55б.

57 Председатель Агентства РК по делам государственной службы

Пәннің тақырыптық жоспары 050510 «Мемлекеттік және жергілікті басқару» мамандығының жоғары кәсіби білім беру негізіндегі сырттай оқу бөліміне (түсу жылы 2009ж.) және орта кәсіби білім беру негізіндегі сырттай оқу бөліміне (түсу жылы 2010 ж.) арналған

ПӘННІҢ ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАРЫ				
№ р/с	Тақырыптардың атауы	Сағаттар саны		
		Дәр	Прак.	СӨЖ
1	Мемлекеттік басқарудың теориялық астары	1	-	9
2	Басқарудағы жүйелілік көзқарас, басқару функциялары мен құрылымы	-	1	9
3	Мемлекеттік басқару үрдісінде мемлекет пен қоғамның өзара әрекеттесуі	1	-	9
4	Мемлекеттік басқару үрдісінде мемлекеттік саясатты жүзеге асыру	1	1	9
5	Мемлекеттік билік пен мемлекеттік басқару: қарым-қатынасы мен өзара әрекеттесу механизмі	1	-	9
6	Мемлекеттік басқарудың ұйымдастырушылық-функционалдық құрылымы	1	1	9
7	Мемлекеттік басқарудағы қатынастарды құқықтық реттеу	1	-	9
8	Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік органдар жүйесі	1	1	9
9	Мемлекеттік басқаруды аумақтық ұйымдастыру	1	1	9
10	Мемлекеттік басқару жүйесіндегі мемлекеттік қызмет	1	-	9
11	Қоғамдық қызмет аяларындағы мемлекеттік басқару және салааралық мемлекеттік басқару	1	-	9
12	Басқарушылық қызмет стилін жетілдіру және оны жүзеге асырудағы жауапкершілік	1	1	9
13	Мемлекеттік басқару жөніндегі қызметтің әлеуметтік-экономикалық тиімділік проблемасы	1	-	9
Барлығы:		12	6	117

Студенттердің өздік жұмыстарының мазмұны

СӨЖ мазмұны 050510 «Мемлекеттік және жергілікті басқару» мамандығының жоғары кәсіби білім беру негізіндегі сырттай оқу бөліміне (түсу жылы 2009ж.) және орта кәсіби білім беру негізіндегі сырттай оқу бөліміне (түсу жылы 2010 ж.) арналған

№	СӨЖ түрлері	Есеп беру формасы	Бақылау түрі	Сағат көлемі
1	Дәріс сабақтарына дайындалу	Жұмыс дәптері	Сабаққа қатынасу	23
2	Семинарлық сабаққа дайындалу, үй жұмысын, жеке тапсырмаларды орындау	Жұмыс дәптері	Сабаққа қатынасу	23
3	Аудиторлық сабақтардың мазмұнына кірмей қалған тақырыптарды қарастыру	Конспект	Коллоквиум	36
4	Бақылау шараларына дайындық		АБ1	35
Қорытынды				117

ТЕОРИЯЛЫҚ КУРС МАЗМҰНЫ

1 Тақырып Мемлекеттік басқарудың теориялық астары

Басқару және оның қоғамдағы ролі. Басқару ғылымының анықтамасы. Пәні, объектісі мен әдістері. Мемлекеттік басқарудың эволюциясы мен басқару мектептері. Басқару үрдісінде ескерілетін табиғат пен қоғам заңдары. Басқаруда қоғам мен табиғат заңдарын пайдалану механизмдері. Басқарудағы дамудың элеуметтік-экономикалық заңдарының механизмі. Меншік, еңбек және басқару категорияларының өзара әрекеттесу механизмі.

2 Тақырып Басқарудағы жүйелілік көзқарас, басқару функциялары мен құрылымы

Жүйелердің анықтамасы мен олардың қасиеттері. Мемлекеттік басқарудың құрылымдық жүйелі-мақсаттық моделі. Нәтижелер мен тиімділік бойынша басқару.

Функциялардың мәні, анықтамасы және жіктелуі. Функциялардың басқарудың басқа категорияларымен өзара әрекеттесуі. Басқару құрылымының анықтамасы, мәні және қасиеттері. Басқарудың ұйымдастырушылық құрылымын құру және олардың түрлері. Мемлекеттің экономикалық функциялары.

3 Тақырып Мемлекеттік басқару үрдісінде мемлекет пен қоғамның өзара әрекеттесуі

Мемлекет қоғамдық үрдістерді басқару субъектісі ретінде. Мемлекеттің негізгі сипаттамалары. Мемлекеттің қоғамдық функциялары және мемлекеттік басқарудың түрлері.

Мемлекеттік басқаруды жүзеге асырудың элеуметтік механизмі. Мемлекеттік басқаруда мүдделерді білдіру. Әкімшілік-мемлекеттік мекемелердегі бюрократия мен бюрократияшылдық. Мемлекеттік-әкімшілік аядағы шиеленістер (конфликтілер).

4 Тақырып Мемлекеттік басқару үрдісінде мемлекеттік саясатты жүзеге асыру

Мемлекеттік саясатты жасақтау негіздері. Мемлекеттік саясатты жүзеге асыру механизмі. Мемлекеттік саясатты жүзеге асыруға қатысатын басқару органдары.

Мемлекеттік шешімдердің түрлері мен нысандары. Басқарушылық шешімдерді жасақтаудың әдістемелік негіздері. Мемлекеттік басқарушылық шешімдерді қабылдау мен жүзеге асыру технологиясы. Мемлекеттік шешімдерді қабылдау үрдісіндегі талдау. Мемлекеттік басқарушылық шешімдердің тиімділігін бағалау.

5 Тақырып Мемлекеттік билік пен мемлекеттік басқару: қарым-қатынасы мен өзара әрекеттесу механизмі

Мемлекеттік билік түсінігі. Мемлекеттік билік пен мемлекеттік басқарудың өзара байланысы. Қазақстан Республикасының мемлекеттік билік жүйесінің біртұтастығы. Мемлекеттік басқару мемлекеттік билікті жүзеге асыру тәсілі ретінде.

6 Тақырып Мемлекеттік басқарудың ұйымдастырушылық-функционалды құрылымы

Мемлекеттік басқарудағы мақсаттар «бұтағы» және қағидалары. Мемлекеттік басқарудың функциялар жүйесі, нысандары, әдістері мен құралдары. Мемлекеттік басқару қағидаларын жүйелеу негіздері және олардың қолданылуы. Қоғамдағы мемлекеттік басқару мен өзін-өзі басқару механизмдерінің дамуы.

7 Тақырып Мемлекеттік басқарудағы қатынастарды құқықтық реттеу

Мемлекет пен қоғамның; мемлекет пен оның азаматтарының; мемлекет пен шаруашылық жүргізуші субъектілердің; мемлекет пен қоғамдық-саяси ұйымдардың; орталық және жергілікті атқарушы органдардың арасындағы басқарушылық қатынастарды құқықтық реттеудің мәні мен маңызы.

8 Тақырып Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік органдар жүйесі

Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік органдар жүйесінің түсінігі, біртұтастығы және олардың түрлері. Қазақстан Республикасы Президентінің Конституциялық мәртебесі. Заң шығарушы билік пен оның органдарының мемлекеттік басқарудағы рөлі. Парламенттің құрамы мен құрылымы. Парламенттің өкілеттілігі мен жұмыс істеу нысандары. Мемлекеттік басқару жүйесіндегі атқарушы билік. Сот билігінің түсінігі және оның қоғамдағы рөлі.

9 Тақырып Мемлекеттік басқаруды аумақтық ұйымдастыру

Қазақстан Республикасындағы аймақтық басқарудың ерекшеліктері. Мемлекеттік аймақтық саясат. Өкілеттіліктерді шектеу. Мемлекеттік және аймақтық басқару органдарының өзара әрекеттесуі. Басқарудың аймақтық моделдері.

10 Тақырып Мемлекеттік басқару жүйесіндегі мемлекеттік қызмет

Мемлекеттік қызмет әлеуметтік-құқықтық институт және қызмет аясы ретінде. Мемлекеттік қызметкерлердің құқықтық мәртебесі мен жіктеу негіздері. Мемлекеттік қызмет түрлері. Мемлекеттік қызметті басқару. Мемлекеттік басқарудың

интеллектуалдық әлеуеті. Мемлекеттік қызметкерлердің қызметтік құқықтары мен міндеттері. «Мемлекеттік қызмет туралы» Қазақстан Республикасы Заңының негізгі ережелері.

11 Тақырып Қоғамдық қызмет аяларындағы мемлекеттік басқару және салааралық мемлекеттік басқару

Экономика аясындағы мемлекеттік басқару. Әлеуметтік қатынастар аясындағы мемлекеттік басқару. Әлеуметтік-мәдени аядағы мемлекеттік басқару. Әкімшілік-саяси аядағы мемлекеттік басқару.

Салааралық мемлекеттік басқарудың мәні мен түрлері. Қаржы, несие және сақтандыру салаларындағы мемлекеттік басқару ерекшеліктері. Салық және кеден саясаттарын мемлекеттік басқару ерекшеліктері. Монополияға қарсы саясат пен мемлекеттік мүлікті мемлекеттік басқару.

12 Тақырып Басқарушылық қызмет стилін жетілдіру және оны жүзеге асырудағы жауапкершілік

Басқарушылық қызмет стилі түсінігі және оның өсіңкілігі. Мемлекеттік басқару стилінің элементтері мен өзіне тән белгілері. Басқарушылық қызмет белгілері, нысандары мен кезеңдері. Басқарушылық қызмет стилінің мемлекеттік басқарудағы жауапкершілікпен өзара байланысы және оны жетілдіру қажеттілігі. Қоғамдық қатынастар жүйесіндегі жауапкершілік және оның заңдық-құқықтық астары. Мемлекеттік басқарудағы жауапкершілік деңгейінің басқарушылық қызметті бөлу мен рәсімдеуге тәуелділігі.

13 Тақырып Мемлекеттік басқару жөніндегі қызметтің әлеуметтік-экономикалық тиімділік проблемасы

Мемлекеттік басқару нәтижелерін талдау әдістемесі және оларды бағалау. Жалпымемлекеттік және аймақтық деңгейлердегі басқарушылық қызмет тиімділігінің экономикалық астары. Мемлекеттік басқарудың жалпы әлеуметтік тиімділігін бағалаудың мәні мен шарттары. Мемлекеттік басқару субъектілерін және экономиканы басқару органдарын ұйымдастыру мен қызмет етуінің тиімділігі.

АУДИТОРЛЫҚ САБАҚТАРДЫҢ МАЗМҰНЫ

Дәріс сабақтарының мазмұны

1 Тақырып Мемлекеттік басқарудың теориялық астары

1 Басқару және оның қоғамдағы ролі. Басқару ғылымының анықтамасы. Пәні, объектісі мен әдістері.

2 Мемлекеттік басқарудың эволюциясы мен басқару мектептері. Басқару үрдісінде ескерілетін табиғат пен қоғам заңдары.

3 Басқаруда қоғам мен табиғат заңдарын пайдалану механизмдері.

4 Басқарудағы дамудың элеуметтік-экономикалық заңдарының механизмі. Меншік, еңбек және басқару категорияларының өзара әрекеттесу механизмі.

2 Тақырып Басқарудағы жүйелілік көзқарас, басқару функциялары мен құрылымы

1 Жүйелердің анықтамасы мен олардың қасиеттері. Мемлекетті басқарудың құрылымдық жүйелі-мақсаттық моделі. Нәтижелер мен тиімділік бойынша басқару.

2 Функциялардың мәні, анықтамасы және жіктелуі. Функциялардың басқарудың басқа категорияларымен өзара әрекеттесуі.

3 Басқару құрылымының анықтамасы, мәні және қасиеттері. Басқарудың ұйымдастырушылық құрылымын құру және олардың түрлері.

4 Мемлекеттің экономикалық функциялары.

3 Тақырып Мемлекеттік басқару үрдісінде мемлекет пен қоғамның өзара әрекеттесуі

1 Мемлекет қоғамдық үрдістерді басқару субъектісі ретінде. Мемлекеттің негізгі сипаттамалары.

2 Мемлекеттің қоғамдық функциялары және мемлекеттік басқарудың түрлері.

3 Мемлекеттік басқаруды жүзеге асырудың элеуметтік механизмі. Мемлекеттік басқаруда мүдделерді білдіру.

4 Әкімшілік-мемлекеттік мекемелердегі бюрократия мен бюрократияшылдық. Мемлекеттік-әкімшілік аядағы шиеленістер (конфликтілер).

4 Тақырып Мемлекеттік басқару үрдісінде мемлекеттік саясатты жүзеге асыру

1 Мемлекеттік саясатты жасақтау негіздері. Мемлекеттік саясатты жүзеге асыру механизмі. Мемлекеттік саясатты жүзеге асыруға қатысатын басқару органдары.

2 Мемлекеттік шешімдердің түрлері мен нысандары.

3 Басқарушылық шешімдерді жасақтаудың әдістемелік негіздері.

4 Мемлекеттік басқарушылық шешімдерді қабылдау мен жүзеге асыру технологиясы. Мемлекеттік шешімдерді қабылдау үрдісіндегі талдау. Мемлекеттік басқарушылық шешімдердің тиімділігін бағалау.

5 Тақырып Мемлекеттік билік пен мемлекеттік басқару: қарым-қатынасы мен өзара әрекеттесу механизмі

1 Мемлекеттік билік түсінігі. Мемлекеттік билік пен мемлекеттік басқарудың өзара байланысы.

2 Қазақстан Республикасының мемлекеттік билік жүйесінің біртұтастығы. Мемлекеттік басқару мемлекеттік билікті жүзеге асыру тәсілі ретінде.

6 Тақырып Мемлекеттік басқарудың ұйымдастырушылық-функционалды құрылымы

1 Мемлекеттік басқарудағы мақсаттар «бұтағы» және қағидалары.

2 Мемлекеттік басқарудың функциялар жүйесі, нысандары, әдістері мен құралдары.

3 Мемлекеттік басқару қағидаларын жүйелеу негіздері және олардың қолданылуы. Қоғамдағы мемлекеттік басқару мен өзін-өзі басқару механизмдерінің дамуы.

7 Тақырып Мемлекеттік басқарудағы қатынастарды құқықтық реттеу

1 Мемлекет пен қоғамның; мемлекет пен оның азаматтарының; мемлекет пен шаруашылық жүргізуші субъектілердің; мемлекет пен қоғамдық-саяси ұйымдардың; орталық және жергілікті атқарушы органдардың арасындағы басқарушылық қатынастарды құқықтық реттеудің мәні мен маңызы.

8 Тақырып Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік органдар жүйесі

1 Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік органдар жүйесінің түсінігі, біртұтастығы және олардың түрлері. Қазақстан Республикасы Президентінің Конституциялық мәртебесі.

2 Заң шығарушы билік пен оның органдарының мемлекеттік басқарудағы рөлі. Парламенттің құрамы мен құрылымы. Парламенттің өкілеттілігі мен жұмыс істеу нысандары.

3 Мемлекеттік басқару жүйесіндегі атқарушы билік.

9 Тақырып Мемлекеттік басқаруды аумақтық ұйымдастыру

1 Қазақстан Республикасындағы аймақтық басқарудың ерекшеліктері.

2 Мемлекеттік аймақтық саясат. Өкілеттіліктерді шектеу. Мемлекеттік және аймақтық басқару органдарының өзара әрекеттесуі.

3 Басқарудың аймақтық моделдері.

10 Тақырып Мемлекеттік басқару жүйесіндегі мемлекеттік қызмет

1 Мемлекеттік қызмет әлеуметтік-құқықтық институт және қызмет аясы ретінде.

2 Мемлекеттік қызметкерлердің құқықтық мәртебесі мен жіктеу негіздері. Мемлекеттік қызмет түрлері.

3 Мемлекеттік қызметті басқару.

4 Мемлекеттік басқарудың интеллектуалдық әлеуеті. Мемлекеттік қызметкерлердің қызметтік құқықтары мен міндеттері.

5 «Мемлекеттік қызмет туралы» Қазақстан Республикасы Заңының негізгі ережелері.

11 Тақырып Қоғамдық қызмет аяларындағы мемлекеттік басқару және салааралық мемлекеттік басқару

1 Экономика аясындағы мемлекеттік басқару.

2 Әлеуметтік қатынастар аясындағы мемлекеттік басқару. Әлеуметтік-мәдени аядағы мемлекеттік басқару.

3 Әкімшілік-саяси аядағы мемлекеттік басқару.

12 Тақырып Басқарушылық қызмет стилін жетілдіру және оны жүзеге асырудағы жауапкершілік

1 Басқарушылық қызмет стилі түсінігі және оның өсіңкілігі.

2 Мемлекеттік басқару стилінің элементтері мен өзіне тән белгілері. Басқарушылық қызмет белгілері, нысандары мен кезеңдері.

3 Басқарушылық қызмет стилінің мемлекеттік басқарудағы жауапкершілікпен өзара байланысы және оны жетілдіру қажеттілігі.

4 Қоғамдық қатынастар жүйесіндегі жауапкершілік және оның заңдық-құқықтық астары.

13 Тақырып Мемлекеттік басқару жөніндегі қызметтің әлеуметтік-экономикалық тиімділік проблемасы

1 Мемлекеттік басқару нәтижелерін талдау әдістемесі және оларды бағалау.

2 Жалпымемлекеттік және аймақтық деңгейлердегі басқарушылық қызмет тиімділігінің экономикалық астары.

3 Мемлекеттік басқарудың жалпы әлеуметтік тиімділігін бағалаудың мәні мен шарттары.

Практикалық сабақтардың мазмұны

1 Тақырып Мемлекеттік басқарудың теориялық астары

1 Басқару және оның қоғамдағы ролі. Басқару ғылымының анықтамасы. Пәні, объектісі мен әдістері.

2 Басқарудағы дамудың элеуметтік-экономикалық заңдарының механизмі. Меншік, еңбек және басқару категорияларының өзара әрекеттесу механизмі.

2 Тақырып Басқарудағы жүйелілік көзқарас, басқару функциялары мен құрылымы

1 Жүйелердің анықтамасы мен олардың қасиеттері. Мемлекетті басқарудың құрылымдық жүйелі-мақсаттық моделі. Нәтижелер мен тиімділік бойынша басқару.

2 Функциялардың мәні, анықтамасы және жіктелуі. Функциялардың басқарудың басқа категорияларымен өзара әрекеттесуі.

3 Тақырып Мемлекеттік басқару үрдісінде мемлекет пен қоғамның өзара әрекеттесуі

1 Мемлекеттік басқаруды жүзеге асырудың элеуметтік механизмі. Мемлекеттік басқаруда мүдделерді білдіру.

2 Әкімшілік-мемлекеттік мекемелердегі бюрократия мен бюрократияшылдық. Мемлекеттік-әкімшілік аядағы шиеленістер (конфликтілер).

4 Тақырып Мемлекеттік басқару үрдісінде мемлекеттік саясатты жүзеге асыру

1 Мемлекеттік саясатты жасақтау негіздері. Мемлекеттік саясатты жүзеге асыру механизмі. Мемлекеттік саясатты жүзеге асыруға қатысатын басқару органдары.

2 Мемлекеттік басқарушылық шешімдерді қабылдау мен жүзеге асыру технологиясы. Мемлекеттік шешімдерді қабылдау үрдісіндегі талдау. Мемлекеттік басқарушылық шешімдердің тиімділігін бағалау.

5 Тақырып Мемлекеттік билік пен мемлекеттік басқару: қарым-қатынасы мен өзара әрекеттесу механизмі

1 Мемлекеттік билік түсінігі. Мемлекеттік билік пен мемлекеттік басқарудың өзара байланысы.

2 Қазақстан Республикасының мемлекеттік билік жүйесінің біртұтастығы. Мемлекеттік басқару мемлекеттік билікті жүзеге асыру тәсілі ретінде.

6 Тақырып Мемлекеттік басқарудың ұйымдастырушылық-функционалдық құрылымы

1 Мемлекеттік басқарудағы мақсаттар «бұтағы» және қағидалары.

2 Мемлекеттік басқарудың функциялар жүйесі, нысандары, әдістері мен құралдары.

7 Тақырып Мемлекеттік басқарудағы қатынастарды құқықтық реттеу

1 Мемлекет пен қоғамның; мемлекет пен оның азаматтарының; мемлекет пен шаруашылық жүргізуші субъектілердің; мемлекет пен қоғамдық-саяси ұйымдардың; орталық және жергілікті атқарушы органдардың арасындағы басқарушылық қатынастарды құқықтық реттеудің мәні мен маңызы.

8 Тақырып Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік органдар жүйесі

1 Заң шығарушы билік пен оның органдарының мемлекеттік басқарудағы рөлі. Парламенттің құрамы мен құрылымы. Парламенттің өкілеттілігі мен жұмыс істеу нысандары.

2 Мемлекеттік басқару жүйесіндегі атқарушы билік.

3 Сот билігінің түсінігі және оның қоғамдағы рөлі.

9 Тақырып Мемлекеттік басқаруды аумақтық ұйымдастыру

1 Қазақстан Республикасындағы аймақтық басқарудың ерекшеліктері.

2 Басқарудың аймақтық моделдері.

10 Тақырып Мемлекеттік басқару жүйесіндегі мемлекеттік қызмет

1 Мемлекеттік қызмет әлеуметтік-құқықтық институт және қызмет аясы ретінде.

2 Мемлекеттік қызметкерлердің құқықтық мәртебесі мен жіктеу негіздері. Мемлекеттік қызмет түрлері.

3 Мемлекеттік қызметті басқару.

11 Тақырып Қоғамдық қызмет аяларындағы мемлекеттік басқару және салааралық мемлекеттік басқару

1 Экономика аясындағы мемлекеттік басқару.

2 Әлеуметтік қатынастар аясындағы мемлекеттік басқару. Әлеуметтік-мәдени аядағы мемлекеттік басқару. Салық және кеден саясаттарын мемлекеттік басқару ерекшеліктері. Монополияға қарсы саясат пен мемлекеттік мүлікті мемлекеттік басқару.

12 Тақырып Басқарушылық қызмет стилін жетілдіру және оны жүзеге асырудағы жауапкершілік

1 Басқарушылық қызмет стилі түсінігі және оның өсіңкілігі.

2 Мемлекеттік басқару стилінің элементтері мен өзіне тән белгілері. Басқарушылық қызмет белгілері, нысандары мен кезеңдері.

13 Тақырып Мемлекетті басқару жөніндегі қызметтің әлеуметтік-экономикалық тиімділік проблемасы

1 Мемлекеттік басқару нәтижелерін талдау әдістемесі және оларды бағалау.

2 Жалпымемлекеттік және аймақтық деңгейлердегі басқарушылық қызмет тиімділігінің экономикалық астары.

Курс саясаты

Семестр уақытында студент барлық оқу кестелерімен және бақылау жұмыстарын тапсыру кестелерімен сәйкес барлық оқу сабақтарына қатысуы тиіс.

Дәрістік және тәжірибелік сабаққа қатысу 1 баллмен бағаланады.

Негізгі және қосымша әдебиеттер тізіміне сәйкес әр дәрістік және тәжірибелік сабаққа студент дайындалып, қарастырылған мәліметтерге талқылама жасап, белсенді қатысуды қабылдауы тиіс.

Белсенділік қатысу сапасы негізінде бағаланады. Белсенділіктің максималды бағасы әр сабақта хабарланып тұрады.

Студенттің өздік жұмыстары СӨЖО уақытында бағаланады, баллдар бақылау шараларынның күнтізбелік кестесіне сәйкес қойылады. Тапсырмалар оқытушы қойылған мерзімінде орындалады. Қойылған мерзімнен кейін жұмысты тапсырса 5% бағаға төмендетіледі. Барлық жұмыстар жұмыс дәптерлеріне жазбаша түрде ресімделеді. Межелік бақылауды бағалау (МБ) 100 балдық шкала бойынша анықталады.

Пән бойынша межелік бақылауға ағымдағы үлгерімдері (АҮ) бойынша балдары бар студентер жіберіледі. Ағымдағы үлгерім және межелік бақылау бағалау нәтижесі арқылы пән бойынша студенттің рейтингі (Р1 және Р2) анықталады:

$$P1 = TU * 0,7 + PK1 * 0,3$$

$$PД = P1$$

Егер де студент межелік бақылау өтпесе немесе межелік бақылау бойынша 50 балдан төмен алса, онда рейтинг анықталмайды.

Семестр үшін пән бойынша студенттің межелік жіберілуінің бағасы төмендегідей анықталады:

Пәнді оқып білу барлық өткен мәліметтермен қоса емтиханмен қорытындыланады.

Емтиханға кіру үшін міндетті түрде:

- 1) Тапсырма бағдарламасындағы қарастырылғандарды орындау;
- 2) 50 баллдан төмен баллдар болмауы тиіс.

Емтихан 100 баллмен бағаланады. Емтихан жазбаша түрде өткізіледі, билете 3 сұрақ болады. Бірінші сұрақ 34 баллмен бағаланады, екінші, үшінші – 33 баллмен. Максималды баллдар толық түрде жауап берген кезде қойылады.

Қорытынды баға формула бойынша есептелінеді

$$И = РД \times 0.6 + ИК \times 0.4$$

мұндағы

РД – межелікке жіберу бағасының цифрлік эквиваленті

Э – емтиханға бағасының цифрлік эквиваленті.

Бірігіп жұмыс істеген кезде келесі ережелер қалыптасуы тиіс:

- 1) оқытушы мен студенттер арасында бір біріне деген сыйластық болуы тиіс.
- 2) сабаққа міндетті түрде кешікпеуі тиіс. Сабаққа қатысу әп сабақта белгіленеді;
- 3) сабақ барысында ұялы телефонды өшірулері тиіс;
- 4) себепті салдарға байланысты сабаққа келмегендерге қайта жұмыс жасау мүмкіндігі бар;
- 5) барлық тапсырмалар өз уақытында орындалуы тиіс;
- 6) сабаққа студенттер дайын болып келулері тиіс;
- 7) сабақта белсенді болыңдар;
- 8) академиялық тәртіптің саясаты және этикалары университетіміздің ішкі тәртіп ережелерімен сәйкес болуы тиіс.

Пән бойынша бақылау шараларының күнтізбелік графигі

Апталар	Емтихан сессияларының кезеңдері	1 СА К	2 САК	3 СА К	4 СА К	5 СА К	Қортынды
Максималдық балл, соның ішінде бақылау түрлері бойынша	64	9	9	6	6	6	100
Дәріс сабақтарына қатысу 1 сағат үшін макс. балл	0,5*12						6
Дәріс сабақтарына дайындалу макс. балл / бақылау түрі	0,5*12						6
	к						
Тәжірибелік сабақтарына қатысу 1 сағат үшін макс. балл	1*6						6
Тәжірибелік сабақтарына дайындалу макс. балл / бақылау түрі	1*6						6
	жд						
Өздік оқуға арналған тақырыптарды қорғау макс. балл / бақылау түрі		3*3	3*3	3*2	3*2	3*2	36
		ас	ас	ас	ас	ас	
Курстық жұмысын дайындау және қорғау макс. балл / бақылау түрі	40						40
	кр						
Межілік бақылау	100						100

Шартты белгілер

1. к – конспект
2. жд – жұмыс дәптері
3. ас- ауызша сұрау

200 ____ ж « ____ » _____ кафедра отырысында **ұсынылған**
№ ____ хаттама

Кафедра меңгерушісі _____ Г.Р. Байтаева